

ROBERTA MARASCO

HET
GEHEIM
VAN DE
THEE

Kan Elisa het mysterieuze verleden
van haar moeder ontrafelen?

X
VANDER

ROMAN

ROBERTA MARASCO

Het geheim van de thee

Uitgegeven door Xander Uitgevers BV
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Le regole del tè e dell'amore*

Oorspronkelijke uitgever: Tre6o

Vertaling: Saskia Peterzon-Kotte

Omslagontwerp: Studio Marlies Visser

Omslagbeeld: Trevillion Images

Zetwerk: Michiel Niesen, ZetProducties

Copyright © 2016 TEA S.r.l, Milaan

Copyright © 2017 voor de Nederlandse taal:

Xander Uitgevers BV, Amsterdam

Eerste druk 2017

ISBN 978 94 0160 722 3 | NUR 302

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te traceren.
Mocht u desondanks menen rechten te kunnen uitoefenen,
dan kunt u contact opnemen met de uitgever.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt
door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

‘Wil je dat we meteen op avontuur gaan?’ vroeg Peter Pan.

‘Of zullen we eerst theedrinken?’

‘Eerst thee,’ antwoordde Wendy.

J.M. Barrie, Peter Pan

Eenendertig jaar eerder

De laatste middagzon kleurde de wanden van de kamer met een rozig, ongrijpbaar licht. Zodra het toppunt van zijn pracht bereikt was, trok hij zich terug en ging alles op in de duisternis. Maar op dat moment was het licht volmaakt, een roze met gouden nevel waardoor de dingen zweefden alsof ze gewichtloos waren: het tafeltje voor het raam, het leren opschrijfboekje, de kleren die over de stoel waren gegooid.

Het meisje zocht zijn hand onder het laken en toen ze die gevonden had, strengelde ze haar vingers in de zijne en kneep erin. Hij beantwoordde haar greep, maar aarzelde een ogenblik; een onmerkbaar ogenblik, de schaduw van een besluiteloosheid die haar ontgaan zou zijn als ze niet al zijn gebaren nauwgezet had gevolgd, op zoek naar een antwoord. Ze kneep opnieuw in zijn vingers, harder nu.

‘Ik zal het hotelletje missen,’ mompelde ze toen, terwijl ze uit het raam naar de vallei keek. ‘Ondanks alles,’ voegde ze er met een bitter lachje aan toe.

De jongen draaide zich om, richtte zich met een voor hem ongebruikelijk gedecideerde, bijna bruuske beweging op en trok haar naar zich toe, waarbij hij haar onder zich klemzette tussen zijn armen. ‘Ik zal jou missen,’ zei hij met een zucht, waarna hij haar gezicht tegen zijn borst vlijde.

Ze streelde zachtjes zijn nek. Ze negeerde haar hart, dat hevig in haar borst klopte, vlocht haar vingers tussen zijn haar en voelde hem boven haar ademen.

‘Het is maar voor even,’ fluisterde ze met licht trillende

stem in zijn oor. ‘Het is maar voor even, toch? Zo lang als het duurt om met haar te praten en haar uit te leggen hoe de zaken ervoor staan.’

Hij gaf geen antwoord, liet zich van haar af glijden en ging op zijn zij liggen, waarna ze enkele ogenblikken zwegen. Vanaf de plek waar ze lagen, op bed, was de hemel een strijdtoneel van licht en vurige kleuren, die ze met haar blik volgde tot ze te mooi werden om te kunnen verdragen. Te intens om niet op het einde te lijken. Ze voelde hem weer ademen; zijn magere borst ging omhoog en daarna opeens weer omlaag. De jongen steunde op zijn elleboog en keek haar aan met zijn donkere ogen, die twee poelen van passie en angst waren.

Hij trok haar met zijn andere arm naar zich toe en kustte haar zachtjes op haar voorhoofd: een gekwelde, vlugge kus. ‘Jij bent het beste wat me ooit is overkomen,’ zei hij met ijle stem. ‘En ook het slechtste.’

De glimlach bestierf op haar lippen, maar ze wekte hem op de een of andere manier weer tot leven. ‘Hou op jezelf zo te kwellen,’ smeekte ze. ‘We hebben het al besloten. Je weet dat je het al hebt besloten. En je weet dat we gelukkig zullen zijn. Dat weet je toch?’

Hij keek haar aan en liet zich zonder iets te zeggen weer op het kussen vallen.

Ze richtte zich op. ‘Het is toch niet vanwege die vloek, hè? Daar geloof je toch niet in?’

‘Mijn moeder...’ begon hij, maar hij maakte zijn zin niet af.

‘Het is maar bijgeloof, een oude legende. Dat weet iedereen.’

Even keek hij haar aan alsof hij het niet kon geloven,

opeens afstandelijk, maar daarna lachte hij haar teder als altijd toe en liet zijn vingers over haar wang glijden.

Ze keek naar hem, liefkoosde hem met haar ogen. Zijn gebeeldhouwde profiel, de kastanjebruine haarlok die war-
rig over zijn voorhoofd viel, zijn gebruinde huid door de uren die hij in de zon had doorgebracht. Ze kreeg ineens een steek in haar borst. Hij was zo mooi en zo anders dan de jongen die ze allemaal dachten te kennen. En dat was haar verdienste, dat wist ze. Zij had die ernstige, geconcentreerde uitdrukking van zijn gezicht weten te wissen, hem leren lachen met zijn ogen, zijn volle lippen vaneen laten wijken. Toch had ze de indruk dat hij bij haar weggleed. Steeds mooier en steeds ongrijpbaarder, net als het licht van de zonsondergang dat door het raam scheen.

Ze moesten daar weg, dat had ze nog nooit zo zeker geweten als op dat moment. Het dorp verstikte hen, zoals het hem en zijn moeder al die jaren had verstikt. Het was een geweldige plek, maar geen plek die gemakkelijk vergiffenis schonk, vooral niet aan degenen die de echo van de oude stenen niet in het bloed hadden. Je maakte deel uit van die kleine steegjes of je maakte er geen deel van uit, het dorp kende geen middenweg. Voor haar had het misschien een uitzondering kunnen maken. Even had ze gedacht dat ze er heel dichtbij was. Maar daarna had ze alles verpest.

Ze streek met haar vinger over zijn lippen. ‘Het is niet zo verschrikkelijk als jij het doet voorkomen. Het leven hoeft niet per se moeilijk te zijn. Je kunt er gewoon van genieten, zonder je voortdurend af te vragen of je doet wat goed is.’

Hij pakte haar vast en trok haar op zich, klemde haar gezicht tussen zijn handen en keek haar met zo veel liefde en zo veel triestheid aan dat ze zijn blik niet kon verdragen

en haar ogen afwendde. 'Ik vertrek morgenochtend,' zei ze zonder hem aan te kijken. 'Ik laat je het adres weten zodra ik een plek heb gevonden. Onze plek. Er zal een grote tuin bij zijn, dat beloof ik, een tuin zo mooi als je nog nooit gezien hebt.' Ze vlijde haar wang tegen zijn borst. Ze voelde zijn hart sneller kloppen dan zijn kalme, beheerste gezicht deed vermoeden. Ze vroeg zich af of ze het voorrecht zou hebben die hartslag haar hele leven te horen of dat ze hem slechts zou moeten zoeken in de echo van haar eigen hart.

Hij streelde zachtjes haar haar. 'Jij bent de enige vrouw van wie ik ooit gehouden heb. Ik kon me niet eens voorstellen dat het mogelijk was om op die manier lief te hebben, tot ik jou leerde kennen.'

Ze trok zich schielijk terug. 'Je komt toch wel naar me toe?' vroeg ze met ietwat verstikte stem. 'Zoals we hebben besloten?'

Op dat moment hoorden ze snelle voetstappen de trap van het hotelletje op komen. Hij verstijfde en zijn hand gleeed weg. De voetstappen kwamen steeds dichterbij.

Het roze licht was verdwenen en de kamer verzonk langzaam in de duisternis, terwijl het laatste restje daglicht bleef rusten op de gele jurk die op de grond was gegooid.

'Is er iemand in de kamer hiernaast?' vroeg hij met een stem die scherp was door de spanning.

'Nee, die zijn vanochtend weggegaan.' Ze aarzelde. 'Misschien zijn ze iets vergeten?' opperde ze zonder zelf te geloven dat het echt zo was.

De voetstappen versnelden, steeds dringender, en hielden op de overloop stil.

Ze sloeg haar ogen naar hem op en toen haar blik de zijne kruiste, begreep ze waar zijn twijfels en angsten echt van-

daan kwamen. Ze begreep dat ze deel van hem uitmaakten. Dat ze van dezelfde materie gemaakt waren als zijn liefde voor haar. Dat het één niet zonder het ander kon bestaan. Ze vroeg zich af of zijn verlangen om gelukkig te zijn sterker was. Of dat ooit voldoende zou zijn om hem ervan te overtuigen zichzelf te verloochenen, en dat netwerk van regels en verboden die hij zichzelf had opgelegd en die hem tegen de wereld hadden beschermd tot de dag waarop zij was gekomen.

In die fractie van een seconde voordat de deur openging, dacht ze dat het verlangen om gelukkig te worden niet voldoende zou zijn; alleen de noodzaak om gelukkig te zijn zou hen kunnen redden. En zelfs hun liefde zou misschien niet zo ver kunnen komen.

DE REGELS VAN DE THEE EN VAN DE LIEFDE

Als het leven een kopje thee is, betekent dat dat iemand van ons het water is en iemand anders de thee. Er zijn mensen die voelen dat ze hun omgeving kunnen veranderen, die hun sporen willen nalaten, hun eigen smaak aan de dingen willen geven. Het zijn mensen die onverschrokken en ongeduldig in het kopje duiken. Mensen die van zich laten horen. Theemensen. Er zijn ook mensen die afwachten, die ontvangen, die van kleur veranderen al naargelang de stemming van anderen. Ze wachten, vloeibaar en transparant, op de theeblaadjes die hun leven smaak geven. Het zijn mensen die luisteren. Watermensen.

Watermensen vinden het leven interessanter als anderen het kleuren; ze zijn ervan overtuigd dat het saai is om met één kleur te leven, steeds dezelfde kleur, hun eigen kleur. Hoe prachtig die kleur ook is. Want om de geuren van de anderen te ruiken, moet je soms die van jezelf tot zwijgen brengen.

Maar elk water heeft een vast residu. En als dat te sterk is, heeft het geen zin het te verbergen of het te laten overspoelen door de smaak van anderen. Je blijft het altijd proeven. Sommige theeën trekken zich geërgerd terug, andere veranderen van smaak en die herken je niet eens meer, zoals de groenetheesoort Sencha Fukujyu, die zout wordt door water dat te rijk is aan mineralen. Het vaste residu verandert niet, het blijft een leven lang. Het is zinloos te proberen het te verwijderen.

Maar op een dag verschijnt er een bijzondere thee, die op een bepaald moment in het jaar geplukt wordt uit een nauwkeu-

rig afgemeten oogst. De smaak van die thee, alleen dié, wordt vanwege een onverklaarbare samenloop van omstandigheden – zoals de hoeveelheid regen die is gevallen, het humeur van de pluksters, een paar dagen langer drogen dan gepland – niet negatief beïnvloed door het residu, maar er juist door versterkt. Dan ontstaat er een drank met een unieke, eenmalige smaak. De ondraaglijke zwaarte van het vaste residu heeft zijn voordelen. Je moet alleen kunnen wachten.

Met liefdesrelaties is het niet anders. Kunnen vertellen of te kunnen luisteren is niet voldoende. Pas als degene die vertelt ook kan ophouden om te luisteren, en degene die luistert zich herkent in het verhaal, is de betovering compleet. Volmaakt als een goede kop thee.

KEEMUN MAO FENG

Zachte, aromatische zwarte Chinese thee met een volle, uitgesproken smaak, een subtiele nasmaak van honing en bloemen en een licht gerookte toon. Een van de belangrijkste theesoorten uit China, die wordt beschouwd als een van de meest verfijnde. Er komen kruidige, chocoladeachtige tonen op het gehemelte, met een zachte en pikante finale, waardoor deze thee onmiskenbaar is.

Elisa goot het warme water in de porseleinen theepot en liet hem even staan tot hij lauw was. Daarna schonk ze hem leeg en zette hem op het tafeltje.

‘Goedemiddag, meneer Keemun,’ zei ze zacht. ‘Vandaag heb ik behoefte aan je orchideeëngeur,’ voegde ze eraan toe, terwijl ze de zwarte, fijne blaadjes in de theepot liet vallen.

Ze controleerde de temperatuur van het mineraalwater dat ze had opgezet en toen dat negentig graden was, schonk ze het op de theeblaadjes, die trillend tot leven kwamen. Even later werd ze omringd door het zachte, intense aroma van de kostbare zwarte thee.

‘Wat hadden we toch gemoeten,’ mompelde ze, terwijl ze hem drie minuten liet trekken, ‘als meneer Yu Ganchen ons in het pension niet zo had verveeld en we niet hadden bedacht om een theetuin te maken?’

Elisa draaide het kopje om, dat ze op zijn kop bewaarde, zoals ze haar moeder altijd had zien doen. Als kind was ze ervan overtuigd geweest dat het zo moest om de ziel van

de thee niet te laten ontsnappen. Ze schonk er een beetje van het overgebleven warme water in om het te verwarmen, goot het leeg, ging ten slotte zitten en schonk de hazelnootkleurige vloeistof in.

Zodra ze het kopje naar haar lippen bracht, voelde ze de spanning afnemen. Thee had altijd het vermogen de eenzaamheid te verdrijven. De zachtere noten van cacao en bloemen namen haar, samen met de smaak die haar deed denken aan de sfeer van het bos, in een lauwwarme, ongrijpbare omhelzing. Maar die dag knaagde de rusteloosheid vanbinnen en kon zelfs de thee die niet helemaal wegnemen.

Ze zuchtte met het warme kopje stevig in haar handen en draaide zich om. De theetuin die om haar heen vorm had gekregen, trilde en verdween bij de aanblik van de stapels dozen die haar eenkamerwoning in beslag namen. Ook al had ze geprobeerd ze te ordenen, toch leek het net of ze elk moment om konden vallen. Alsof ze haar eraan wilden herinneren dat ze het niet eeuwig voor zich uit kon blijven schuiven.

Het waren de laatste dozen waarin ze moest zoeken. En ook de enige die ze mee naar huis had genomen en niet kon opruimen, omdat ze te zeer gehecht was aan de inhoud. Ze had alles er zo haastig in gestopt, popelend om het af te maken en niet na te hoeven denken over waar ze mee bezig was, dat ze nu geen idee had wat erin zat. Het levensverhaal van haar tante, van haar moeder en van haar eigen kindertijd, toevertrouwd aan een paar onleesbare woorden die er haastig met zwarte stift op waren gekrabbeld.

Ze nam nog een slokje zwarte thee en streek een pluk kastanjebruin haar, die steeds weer in haar gezicht viel, achter haar oor. ‘Zorg je dat ik kan slapen?’ fluisterde ze tegen het

kopje. ‘Misschien heb ik er verkeerd aan gedaan om me te laten misleiden door je elegante blaadjes.’ Keemun was ideaal voor het eind van de dag, maar alleen als je niets had om over na te denken. En zij had maar al te veel om over te piekeren.

Ze keek weer naar de dozen. Ze moest ze openmaken voor er echt één op de grond zou vallen. En misschien zou het wel makkelijker zijn met de geur van orchideeën en rozen om haar heen.

Ze nam nog een laatste slok en liep naar een van de dichtstbijzijnde dozen. KEUKEN. Misschien moest ze daar beginnen. Bij tante en haar taarten.

Ze trok de bruine tape eraf, die oprolde en aan haar vingers bleef kleven, en maakte de doos open. Ze herinnerde zich niet dat ze alles er door elkaar in had gedaan. Ze zag een bos houten lepels in alle soorten en maten, wat spatels en de decoratietuitjes die haar als kind zo fascineerden. De zeef en de deegroller voor strudel, die ze als kind door het hele huis rolde, terwijl ze lachte van plezier en haar tante toegeeflijk zuchtte.

Ze bracht hem naar haar gezicht, deed haar ogen dicht en snoof, en het leek net of ze de geur van chocola die au bain-marie werd gesmolten weer rook, en de boter, en de snor van meel die tante lachend op haar gezicht tekende. Haar ogen brandden en ze beet op haar lip om niet te huilen. Ze had tante ongemerkt oud laten worden, alsof ze het niet wilde toegeven. Ze was gewoon blijven denken dat ze zoals altijd verwend en geknuffeld zou worden, zonder eraan te denken dat het moment was aangebroken dat zij voor haar tante moest zorgen in plaats van andersom. Ze had niet eens gemerkt dat het niet goed met haar ging, tot ze een telefoon-

tje uit het ziekenhuis kreeg waarin tante zei dat ze was opgenomen. Een paar dagen maar, had ze gezegd, gewoon voor controle. Maar ze was er nooit meer uit gekomen.

Elisa had niet eens afscheid van haar kunnen nemen, dat was nog het ergste. Die middag was ze de kamer uit gelopen terwijl tante sliep, want ze vond dat ze er zo rustig uitzag dat ze had besloten haar niet te storen. Waarom zou ze haar wakker maken? De volgende dag was het zaterdag, dus zou ze er bijtijds naartoe gaan en langer kunnen blijven. Ze had nooit gedacht dat ze om elf uur 's avonds een telefoontje van het ziekenhuis zou krijgen en de volgende ochtend alleen nog haar lichaam zou kunnen zien, dat er zo vreemd uitzag dat ze een fractie van een seconde had gedacht dat ze zich vergist hadden, dat dit iemand anders was, maar daarna toch de begrafenis was gaan regelen. Nu was het afschuwelijk dat ze geen laatste moment had gehad waaraan ze zich kon vastklampen, geen woorden om het af te sluiten, geen gebaar van verstandhouding of wat dan ook dat kon dienen om de liefde te vangen die ze al die jaren gedeeld hadden en dat het afscheid minder pijnlijk had kunnen maken. Iets waardoor ze het gevoel kreeg dat tante nog dichtbij was, ondanks alles. Iets om de afstand te overbruggen die de laatste weken, of zelfs de laatste maanden, was ontstaan zonder dat Elisa het in de gaten had gehad.

Hoe had ze het niet kunnen zien? Tante en zij spraken elkaar elke dag, ze waren nooit van elkaar verwijderd geraakt, althans, dat dacht ze. Maar tante had altijd net gedaan alsof alles goed ging en Elisa had altijd net gedaan of ze dat geloofde.

Nu ze erover nadacht, wist ze niet eens meer wanneer ze voor het laatst een van haar taarten had gegeten. Hoe was

het mogelijk dat ze niet had gemerkt dat het zo slecht ging met tante dat ze niet eens meer taarten bakte? Ze dacht diep na en het schoot haar te binnen dat de laatste keer misschien bijna een jaar eerder was geweest, op de dag van haar moeders verjaardag.

Elisa hield de deegroller stevig vast, alsof die alles kon terughalen wat ze was kwijtgeraakt. Ze pakte het kopje Keemun weer op en ging in kleermakerszit op de grond naar de berg dozen zitten kijken. Ze nam een slok thee en draaide zich om zodat ze de stapel naast haar kon zien. DIVERSEN, stond er met grote zwarte viltstifletters op. Haar hart begon sneller te kloppen. Misschien zou ze daar vinden wat ze zocht, als ze de doos rustig zou inspecteren.

Want er moest iets zijn, het kon er onmogelijk níét zijn. Elisa leefde al van kinds af aan met die beerput vanbinnen. Ze had altijd geveinsd dat ze die niet opmerkte, alsof hij er niet was, omdat ze vermoedde dat hun kwetsbare huiselijke evenwicht gebaseerd was op het vermogen die put te negeren en dat, als ze op een dag zou ophouden dat te doen, de beerput open zou gaan en hen allemaal zou verzwelgen. Maar nu ook tante er niet meer was, kon ze niet langer doen alsof. Want die put, dat was zij nu.

Vandaar dat ze die dozen mee naar huis had genomen. Ze wist zeker dat ze iets zou vinden als ze rustig zou zoeken, zonder de makelaar die in haar nek stond te hijgen en zonder de echo van het leven van tante tussen de lege wanden. Ze wist zelf ook niet wat het was, maar er moest iets zijn.

Zolang tante nog leefde had ze nooit iets durven vragen. Ze had een paar keer snel wat rondgezocht, maar tevergeefs, en steeds weer bang dat tante haar zou betrappen terwijl ze tussen haar spullen snuffelde en haar zo'n zeldzame, trieste

blik toe zou werpen waaruit zou blijken dat ze teleurgesteld in haar was.

De doos zat niet eens dichtgeplakt. Ze maakte hem open en zag dat er werkelijk van alles in zat. Het roodleren adresboekje dat op de hoeken donkerder was geworden en altijd naast de telefoon had gelegen, nog in de tijd van haar moeder. Een halfleeg doosje keelsnoepjes. Een groene paraplu met witte punten. Onderin, in een hoekje, voelde ze iets hards en koude, en ze wist meteen wat het was. Het was het blik thee dat ze op de keukentafel had gevonden en dat tante voor haar moest hebben gekocht, maar haar nooit had kunnen geven. Ze pakte het.

Het was een opmerkelijke verpakking: klein, vierkant, zwart met een reeks gestileerde gouden patronen. Elisa vroeg zich af waar ze het gekocht kon hebben. Het zag er oud uit, waarschijnlijk was het een kostbare theesoort, zo eentje die haar tante soms tegenkwam tijdens haar speurtochten in kleine banketbakkerswinkels waar ze graag rondkeek om ideeën voor haar recepten te stelen.

Ze keek nog eens goed naar de oosterse tekeningen en zag dat de vergulde motieven een gestileerd, elegant en subtiel blad vormden. Het deed haar vaag aan iets denken, misschien aan een van de vele blikjes die bij haar moeder op de planken in de keuken stonden toen ze nog klein was. Ze probeerde het open te maken, maar dat ging te moeilijk, het leek te klemmen.

Ze legde het apart en ging weer naar de doos. Twee uur later moest ze het opgeven. Ze had alle dozen een voor een leeggemaakt, maar had niets gevonden. Geen brief, geen horloge, geen bladzijde uit een dagboek. Niets. Haar laatste hoop was vervlogen. Als haar moeder ooit een herinnering

aan haar vader bewaard had – en het leek haar absurd dat ze dat niet gedaan zou hebben – dan moest ze zich er veel eerder van hebben ontdaan. Of het zo goed hebben verstopt dat Elisa het, zelfs nu ze het huis had leeggehaald en ondersteboven had gekeerd, niet had kunnen vinden.